

Olsztyn, 31 maja 2024 r.

Wydział Kontroli
FK-IV.431.6.2024

Pan
Wiesław Kurach
Burmistrz Miasta Bartoszyce

Rada Miasta Bartoszyce

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. 2020 poz. 224), przekazuję treść wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę problemową przeprowadzono w Urzędzie Miasta Bartoszyce, ul. Boh. Monte Cassino 1, 11-200 Bartoszyce, NIP: 7430007729, REGON: 000524329.

Aktualnie funkcję Burmistrza Miasta Bartoszyce sprawuje Pan Wiesław Kurach, wybrany na stanowisko w wyniku wyborów bezpośrednich w dniu 21 kwietnia 2024 r. W okresie objętym kontrolą oraz w dniu rozpoczęcia czynności kontrolnych kierownikiem jednostki poprzednio był Pan Piotr Petrykowski, który pełnił ww. funkcję w okresie od 9 grudnia 2014 r. do 30 kwietnia 2024 r. (II kadencje).

Od 12 maja 2024 r. Przewodniczącą Rady Miasta Bartoszyce jest Pani Katarzyna Zagajewska – Sycz. W okresie objętym kontrolą oraz w dniu rozpoczęcia czynności kontrolnych funkcję Przewodniczącego Rady Miasta Bartoszyce pełnił Pan Stanisław Dubicki wybrany uchwałą Rady Miasta Bartoszyce z dnia 28 lutego 2019 r. Nr V/27/2019 w sprawie wyboru Przewodniczącego Rady Miasta Bartoszyce.

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny Wydziału Finansów i Kontroli Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w składzie:

- 1) Iwona Zając-Kulesza – starszy inspektor wojewódzki – przewodnicząca zespołu kontrolnego, posługująca się legitymacją służbową nr 43/2021 wydaną przez Dyrektora Generalnego Urzędu, na podstawie pisemnego upoważnienia do kontroli z 12 marca 2024 r. nr FK-IV.0030.181.2024;
- 2) Dorota Kusiewicz-Lauter – starszy inspektor wojewódzki – członek zespołu kontrolnego,

Strona 1 z 24

posługująca się legitymacją służbową nr 16/2024 wydaną przez Dyrektora Generalnego Urzędu, na podstawie pisemnego upoważnienia do kontroli z 12 marca 2024 r. nr FK-IV.0030.182.2024.

Kontrolę rozpoczęto 21 marca 2024 r., a zakończono 5 kwietnia 2024 r.

Kontrola została odnotowana w Księżce kontroli jednostki kontrolowanej pod nr 4/2024.

Czynności kontrolne zostały przeprowadzone w trybie zdalnym, tj. bez osobistej obecności kontrolerów, z wykorzystaniem narzędzi informatycznych do zgromadzenia materiału dowodowego, w celu ustalenia stanu faktycznego, a następnie dokonania oceny działalności jednostki kontrolowanej, a także sformułowania ewentualnych zaleceń pokontrolnych. Rozpoczęcie kontroli nastąpiło podczas wideokonferencji, w trakcie której okazano legitymacje służbowe, poinformowano o zasadach kontroli w trybie zdalnym, wymaganych dokumentach do kontroli oraz formach i terminie ich przekazywania. Upoważnienia do kontroli zostały przekazane za pośrednictwem platformy e-PUAP.

Przedmiotem kontroli była ocena prawidłowości realizacji przez organy Miasta Bartoszyce, tj. Burmistrza Miasta Bartoszyce oraz Radę Miasta Bartoszyce zadań związanych z przyjmowaniem, rozpatrywaniem i załatwianiem skarg i wniosków w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2023 r.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224), w związku z art. 258 § 1 pkt 5 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572)¹.

Bieżąca kontrola była pierwszą kontrolą zewnętrzną w przedmiocie przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków przeprowadzoną w Urzędzie Miasta Bartoszyce².

Na podstawie ustaleń kontroli działalność kontrolowanej jednostki ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

Stan faktyczny ustalono w oparciu o dokumentację przekazaną za pośrednictwem platformy e-PUAP w dniu rozpoczęcia czynności kontrolnych, tj. 21 marca 2024 r. oraz wyjaśnienia Sekretarza Miasta i Przewodniczącego Rady Miasta z 25 kwietnia 2024 r. znak:

¹ Dalej: „kpa”.

² Dalej: „Urząd”.

OA.1710.4.2024, stanowiące odpowiedź na pismo skierowane do organów Miasta Bartoszyce w związku z prowadzonymi czynnościami kontrolnymi.

Powyższa ocena wynika z następujących ustaleń i ocen dokonanych w poszczególnych obszarach (zagadnieniach) objętych kontrolą:

1. Organizacja przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków przez organy Miasta Bartoszyce, tj. Burmistrza i Radę Miasta

1.1 Procedury wewnętrzne regulujące zakres objęty kontrolą

Tryb przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków regulują przepisy powszechnie obowiązujące w tym zakresie, tj. kpa oraz rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków³.

W okresie objętym kontrolą w Urzędzie przedmiotowy zakres unormowany został również w regulacjach wewnętrznych kontrolowanej jednostki, tj. w Regulaminie Organizacyjnym Urzędu⁴ oraz Statucie Urzędu⁵.

Analiza ww. aktów prawa wewnętrznego wykazała, że komórką odpowiedzialną za obsługę merytoryczną i organizacyjną wszystkich skarg i wniosków wpływających do Burmistrza jest Wydział Organizacyjno – Administracyjny, do zakresu działań którego należało m.in. prowadzenie ogólnego rejestru skarg i wniosków wpływających do urzędu oraz sprawowanie nadzoru nad ich realizacją na zasadach określonych w rozdziale VI Regulaminu Organizacyjnego pn. „Zasady i tryb przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków”. Z kolei obsługę administracyjno – kancelaryjną Rady Miasta, jej komisji oraz przewodniczącego - zgodnie z § 15 ust. 3 pkt 1 Regulaminu Organizacyjnego - zapewniało Biuro Rady Miasta wchodzące w skład Urzędu. Stosownie do § 15 ust. 3 pkt 7 Regulaminu Organizacyjnego, do podstawowych zadań ww. komórki organizacyjnej należało prowadzenie rejestru skarg i wniosków wpływających do Rady i rozpatrywanych przez Radę. Bezpośredni nadzór nad ww. komórkami organizacyjnymi Urzędu sprawował Sekretarz

³ Dalej: „rozporządzenie”.

⁴ Zarządzenia Burmistrza Miasta Bartoszyce w sprawie zmian i wprowadzenia tekstu jednolitego Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miasta Bartoszyce: Nr 157/2023 z dnia 4 września 2023 r.(obecnie); Nr 133/2022 z dnia 30 czerwca 2022 r.; Nr 204/2021 z dnia 31 grudnia 2021 r. Dalej: „Regulamin Organizacyjny”.

⁵ Uchwała Nr LIV/351/2018 Rady Miasta Bartoszyce z dnia 18 października 2018 r. w sprawie: uchwalenia Statutu Miasta Bartoszyce. Dalej: „Statut”.

2 pkt 1 i 3 Regulaminu Organizacyjnego).

Rejestrację skarg i wniosków wpływających do Urzędu powierzono podinspektorowi ds. administracyjno – biurowych oraz archiwum w Wydziale Organizacyjno – Administracyjnym, co potwierdza zapis w pkt I.2 zakresu czynności z 11 lipca 2022 r. Realizując przedmiotowe zadanie ww. pracownik jest odpowiedzialny za przyjęcie skargi / wniosku i skierowanie go do właściwej komórki organizacyjnej, terminowe udzielenie odpowiedzi, a także za redagowanie pism, jeżeli odpowiedź przygotowywała więcej niż jedna komórka organizacyjna. Natomiast w przypadku Rady Miasta prowadzenie rejestru skarg i wniosków wpływających do organu powierzono podinspektorowi ds. obsługi Biura Rady, który nie posiadał w swoim zakresie czynności stosownych zapisów związanych z realizacją ww. zadania.

Kontrolę oraz bieżącą koordynację w zakresie rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków wpływających do Burmistrza sprawuje Sekretarz Miasta, który w przypadku powtarzających się uchybień w ww. zakresie został zobowiązany - na podstawie § 38 pkt 6 Regulaminu Organizacyjnego - do poinformowania kierownika jednostki kontrolowanej o powyższym fakcie i przedłożenia mu stosownych wniosków.

Wobec dokonanych w powyższym obszarze ustaleń należy stwierdzić, że realizowana jest przez Burmistrza dyspozycja § 3 ust. 1 rozporządzenia, zgodnie z którą przyjmowanie i koordynowanie rozpatrywania skarg i wniosków powierza się wyodrębnionej komórce organizacyjnej lub imiennie wyznaczonym pracownikom. Jednakże stwierdzenia tego nie można odnieść do Rady Miasta, z uwagi na brak - w aktach prawa wewnętrznego jednostki oraz w zakresie czynności podinspektora ds. obsługi Biura Rady - zapisów dotyczących koordynacji w zakresie przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków właściwych do rozpoznania przez Radę Miasta. Powyższe ocenione w kategorii nieprawidłowości utrudniającej ustalenie osób odpowiedzialnych za nieprawidłowości i uchybienia stwierdzone w wyniku kontroli i wskazane w dalszej części niniejszego dokumentu (dot. Rady Miasta).

W powyższym obszarze ustalono również, że zapisy Statutu uwzględniały uregulowania odnoszące się do zasad i trybu działania komisji skarg, wniosków i petycji, do czego zobowiązuje art. 18b ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 ze zm.).

[Akta kontroli: poz. 17-20]

1.2 Dni i godziny przyjęć interesantów w sprawach skarg i wniosków

Zgodnie z art. 253 § 1-4 kpa, organy samorządu terytorialnego zobowiązane są przyjmować obywateli w sprawach skarg i wniosków w ustalonych przez siebie dniach i godzinach. Kierownicy organów wymienionych w § 1 ww. artykułu lub wyznaczeni przez nich zastępcy, zobowiązani są przyjmować obywateli w sprawach skarg i wniosków co najmniej raz w tygodniu, zaś dni i godziny przyjęć powinny być dostosowane do potrzeb ludności, przy czym przynajmniej raz w tygodniu przyjęcia powinny się odbywać w ustalonym dniu po godzinach pracy. Informacja o dniach i godzinach przyjęć powinna być wywieszona w widocznym miejscu w siedzibie danej jednostki organizacyjnej. W siedzibie danej jednostki, zgodnie z § 3 ust. 2 rozporządzenia, w widocznym miejscu umieszcza się informację, wskazującą komórkę organizacyjną lub wyznaczonych pracowników, przyjmujących oraz rozpatrujących skargi i wnioski.

Burmistrz

Na podstawie przesłanego zdjęcia i wyjaśnień Sekretarza Miasta ustalono, że Burmistrz przyjmuje interesantów w sprawach skarg i wniosków we wtorki w godzinach 13.00 – 15.00, o czym informuje stosowna tabliczka wywieszona w jednostce w widocznym miejscu, tj. na parterze budynku na przeciwko głównego wejścia do Urzędu. Zgodnie z § 35 ust. 2 pkt 2 Regulaminu Organizacyjnego, Sekretarz, kierownicy komórek organizacyjnych Urzędu lub ich zastępcy oraz pracownicy Urzędu przyjmują obywateli w sprawach skarg i wniosków codziennie w godzinach pracy Urzędu. Powyższa informacja nie została umieszczona w siedzibie jednostki w widocznym miejscu, co narusza postanowienia § 3 ust. 2 rozporządzenia.

W udzielonych wyjaśnieniach Sekretarz Miasta nie podał przyczyn niezastosowania się do postanowień ww. przepisu, wskazał jedynie, że przedmiotowa informacja zostanie uzupełniona i umieszczona w widocznym miejscu, tj. na tablicy ogłoszeń.

Mając na uwadze godziny pracy Urzędu obsługującego ww. organ administracji publicznej, tj. w poniedziałki od 8.00 do 16.00, a od wtorku do piątku od 7.00 do 15.00, należy uznać, że wskazane przez Burmistrza godziny przyjęć interesantów w sprawach skarg i wniosków nie spełniają wymogów określonych w art. 253 § 3 kpa, zgodnie z którymi dni i godziny przyjęć obywateli powinny być dostosowane do potrzeb ludności, przy czym przynajmniej raz w tygodniu przyjęcia powinny odbywać się w ustalonym dniu po godzinach pracy.

Sekretarz Miasta w wyjaśnieniach podał, że cyt.: „(...) dyżury Burmistrza odbywają się również w Bartoszyckim Domu Kultury, w godzinach popołudniowych od godz. 19.15 do godz. 20.30”.

Analiza strony internetowej Urzędu⁶ wykazała, że spotkania Burmistrza organizowane w Bartoszyckim Domu Kultury odbywały się poza siedzibą organu w terminie innym niż wskazuje dyspozycja art. 253 § 3 kpa (np. w listopadzie 2023 r. - zgodnie z informacjami zawartymi na stronie internetowej Urzędu w zakładce „Aktualności” - dyżur pełniono tylko w dwie środy miesiąca, tj. 8 i 29 listopada, w kwietniu 2022 r. - 4 i 19 dnia miesiąca).

Mając powyższe na uwadze zespół kontrolny nie uwzględnił wyżej cytowanych wyjaśnień.

Naruszenia postanowień art. 253 kpa § 3 oraz § 3 ust. 2 rozporządzenia - w zakresie przyjmowania przez Burmistrza obywateli w sprawach skarg i wniosków tylko i wyłącznie w godzinach pracy Urzędu oraz nieumieszczenia w siedzibie jednostki w widocznym miejscu informacji wskazującej komórkę organizacyjną lub wyznaczonych pracowników, przyjmujących oraz rozpatrujących skargi i wnioski - oceniono w kategorii uchybienia mogącego powodować potencjalny skutek w postaci utrudnionego kontaktu obywateli z Burmistrzem oraz ww. pracownikami.

Osobą odpowiedzialną za ww. uchybienia jest Sekretarz Miasta.

Dodatkowo kontrola wykazała, że informacje nt. dni i godzin przyjęć interesantów w sprawach skarg i wniosków rozpatrywanych przez Burmistrza nie zostały upublicznione w Biuletynie Informacji Publicznej prowadzonym przez Urząd (uchybiecie). Należy mieć na uwadze, że - stosownie do art. 8 ust. 3 w związku z art. 6 ust. 1 pkt 3 lit. d) ustawy z dnia 6 września 2001 r. o udostępnienie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) – w publikatorze tym zamieszcza się informacje o zasadach funkcjonowania prowadzącego go podmiotu, w tym o sposobie przyjmowania i załatwiania spraw.

W udzielonych wyjaśnieniach Sekretarz Miasta nie wskazał przyczyn zaniechania powyższego obowiązku.

Odpowiedzialność za ww. uchybienie ponosi Sekretarz Miasta.

[Akta kontroli: poz. 20, 24, 25, 34]

Rada Miasta

⁶ Zgodnie z wyjaśnieniami Sekretarza Miasta komunikat o planowanym dyżurze Burmistrza w sprawach dotyczących mieszkańców zamieszczany jest m.in. na stronie internetowej Urzędu www.bartoszyce.pl.

W trakcie kontroli stwierdzono niespełnienie przez kontrolowany organ ustawowego wymogu polegającego na ustaleniu i zamieszczeniu w widocznym miejscu w siedzibie jednostki informacji o dniach i godzinach przyjęć interesantów przez przedstawicieli Rady Miasta,

tj. Przewodniczącego Rady oraz Wiceprzewodniczących Rady.

W udzielonych wyjaśnieniach Przewodniczący Rady Miasta podał, że cyt.: „*Rada Miasta nie ustaliła harmonogramu dyżurów Radnych, gdyż w poprzedniej kadencji na dyżury Radnych nie przychodzili mieszkańcy. Nie było takich oczekiwań ze strony mieszkańców. Telefony Radnych są dostępne w Biurze Rady, co sprawia, iż kontakt z Radnymi jest możliwy w każdym miejscu i czasie*”.

Powyższe uregulowanie nie spełnia w ocenie zespołu kontrolującego wymogu określonego w art. 253 § 1-4 kpa.

Naruszenia postanowień art. 253 § 1-4 kpa w przedmiocie nieustalenia dyżurów przyjęć interesantów w sprawach skarg i wniosków przez przedstawicieli Rady Miasta, a w konsekwencji niezamieszczenie ww. informacji w widocznym miejscu w siedzibie jednostki oraz na stronie internetowej Urzędu oceniono w kategorii nieprawidłowości mogącej powodować potencjalny skutek w postaci utrudnionego kontaktu obywateli z Przewodniczącym Rady Miasta i Wiceprzewodniczącymi Rady Miasta.

Odpowiedzialność za ww. nieprawidłowość ponosi Rada Miasta.

[Akta kontroli: poz. 25, 34]

1.3 Rejestr Skarg i Wniosków

Zgodnie z art. 254 kpa, skargi i wnioski składane i przekazywane do organów państwowych, organów samorządu terytorialnego i innych organów samorządowych i organów organizacji społecznej oraz związane z nimi pisma i inne dokumenty rejestruje się i przechowuje w sposób ułatwiający kontrolę przebiegu i terminów załatwienia poszczególnych skarg i wniosków.

Burmistrz Miasta

Kontrola wykazała, że Burmistrz prowadzi rejestr skarg i wniosków załatwianych bezpośrednio (w tym na jednostki podległe). Rejestr ten prowadzony był oddzielnie dla lat 2022, 2023 i został oznaczony symbolem „1510” z kategorią archiwalną „A”, zgodnie z jednolitym rzeczowym wykazem akt organów gminy i związków międzygminnych oraz

urzędów obsługujących te organy i związki⁷, stanowiącym załącznik Nr 2 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. 2011 r. Nr 14, poz. 67).

Ustalenia kontroli wskazują, że przedmiotowy rejestr nie odzwierciedla w pełni faktycznego przebiegu i terminów prowadzenia postępowań skargowo - wnioskowych. W ramach ewidencjonowania spraw w rubryce „Sposób załatwienia” nie podawano sposobu załatwienia skargi / wniosku poprzez wskazanie, czy rozpatrywane pismo zostało uznane za zasadne czy też za bezzasadne. W miejscu tym wskazywano jedynie znak pisma kończącego postępowanie. Dodatkowo we wszystkich przypadkach zarejestrowanych spraw w rubryce „Data wysłania zawiadomienia” nie zamieszczano stosownych informacji. Natomiast rubrykę „Kogo zawiadomiono” uzupełniano poprzez wskazanie, że odpowiedź udzielono w formie pisemnej, przyjęto do wiadomości lub ad acta. Jednocześnie kontrola wykazała, że na podstawie ww. rejestru nie jest możliwe ustalenie rzeczywistej ilości rozpatrywanych przez Burmistrza skarg i wniosków. Nie we wszystkich przypadkach na podstawie danych zawartych w rubryce „Przedmiot skargi, zażalenia” można było jednoznacznie stwierdzić do jakiego rodzaju spraw (tj. skargi czy wniosku) zostało zakwalifikowane dane pismo (np. w ramach poz. 1/2022 w ww. rubryce wskazano „konsultacje społeczne”, poz. 6/2022 – „dot. miejsca pochówku na cmentarzu”, poz. 15/2022 – „osłona na stoisku handlowym Mój Rynek”, poz. 9/2023 – „remont chodnika przy ul. Leśnej i Kwiatowej”, poz. 28/2023 – „żywienia dzieci w przedszkolu”). Analiza akt spraw zewidencjonowanych w rejestrze skarg i wniosków wykazała ponadto, że szereg pism nie powinny zostać wprowadzone do rejestru, z uwagi na nieprawidłowe zakwalifikowanie wniosku jako wniosek do rozpatrzenia w trybie wnioskowym regulowanym normami działu VIII rozdział 3 kpa, o czym bardziej szczegółowo w pkt 2 niniejszego dokumentu. W rejestrze skarg i wniosków odnotowano również pięć pism niewymagających podjęcia czynności co do istoty sprawy, tj. w dwóch przypadkach były to pisma, które zostały przekazane do wiadomości Burmistrza⁸ oraz - po jednym przypadku - były to pisma stanowiące odpowiednio podziękowanie, informację o zmianie adresu do korespondencji oraz ofertę świadczenia usług wykonywania zdjęć biometrycznych⁹. Dodatkowo kontrola wykazała, że pod poz. 4/2023 został zarejestrowany wniosek o udzielenie stronie informacji dotyczącej jej skargi z 25 lutego 2022 r. W opinii zespołu

⁷ Dalej: „JRWA”.

⁸ Dot. spraw z poz. 5/2022 i 28/2023.

⁹ Dot. spraw z poz. 3/2022 – oferta świadczenia usług wykonywania zdjęć biometrycznych; 14/2022 - podziękowanie użytkowników garaży przy ul. Paderewskiego w Bartoszycach za przeprowadzenie remontu drogi wjazdowej prowadzącej do garaży; 11/2023 – informacja o zmianie adresu do korespondencji.

kontrolującego organ powinien w tym przypadku powiązać obie te sprawy nadając im jeden numer.

W świetle opisanych powyżej nieprawidłowości należy stwierdzić, że doszło do naruszeń postanowień art. 254 kpa, skutkujących trudnościami w ustaleniu rzeczywistej ilości rozpatrywanych skarg i wniosków, a także faktycznego przebiegu i terminów ich załatwiania.

Sekretarz Miasta w udzielonych wyjaśnieniach wskazał, że cyt.: „(...) Pracownik prowadzi rejestr w ten sposób, gdyż taka praktyka była za czasów poprzedniego pracownika (...)”. Jednocześnie podkreślono, że pracownicy zostaną przeszkoleni w zakresie prawidłowego prowadzenia rejestru.

Osobą odpowiedzialną za ww. nieprawidłowości jest podinspektor ds. administracyjno – biurowych oraz archiwum, a także Dyrektor Wydziału Administracyjnego – Organizacyjnego bezpośrednio nadzorujący ww. pracownika.

Kontrola wykazała, że w okresie objętym kontrolą w rejestrze skarg i wniosków załatwianych bezpośrednio zarejestrowano łącznie 37 spraw, z czego:

- w 2022 r. – 17 spraw (w tym 7 skarg i 1 wniosek rozpatrzone we własnym zakresie);
- w 2023 r. – 30 spraw. Kontrolą objęto losowo 10 spraw, w tym 3 skargi i 2 wnioski rozpatrzone we własnym zakresie.

[Akta kontroli: poz. 26, 31, 34, 35]

Rada Miasta

Kontrola wykazała, że Biuro Rady Miasta nie prowadziło rejestru skarg i wniosków załatwianych bezpośrednio przez Radę Miasta, mimo że o jego istnieniu i obowiązku prowadzenia mówi § 15 ust. 3 pkt 7 Regulaminu Organizacyjnego oraz JRWA (przy symbolu klasyfikacyjnym 1510 oznaczającym hasło klasyfikacyjne – Skargi i wnioski załatwiane bezpośrednio (w tym na jednostki podległe) widnieje uszczegółowienie ww. hasła, tj. „w tym ich rejestr”). Organ nie utworzył również odrębnego rejestru lub spisu spraw oznaczonych symbolem klasyfikacyjnym 1511 przeznaczonym dla skarg i wniosków przekazywanych do załatwienia według właściwości. Sprawy w zakresie objętym kontrolą zarówno załatwione bezpośrednio przez Radę Miasta, jak i przekazane do rozpatrzenia według właściwości były ewidencjonowane w spisie spraw o symbolu i hasle klasyfikacyjnym z JRWA „0004 - Przewodniczący rady gminy (między innymi korespondencja kierowana do i od przewodniczącego)”.

W związku z powyższym zwrócono się do Rady Miasta o wyjaśnienie wyżej opisanych kwestii. Z informacji udzielonych przez Przewodniczącego Rady Miasta wynika, że rejestr skarg i wniosków cyt.: „(...) został pominięty z uwagi na sporadyczną ilość skarg”. W ww. wyjaśnieniach wskazano również, że podjęte zostaną działania naprawcze w zakresie nadawania sprawom dot. skarg i wniosków właściwego symbolu z JRWA.

Brak przedmiotowego rejestru oraz nadawanie skargom i wnioskom niewłaściwego symbolu klasyfikacyjnego należy ocenić w kategorii nieprawidłowości, skutkującej naruszeniem instrukcji kancelaryjnej, a w konsekwencji również brakiem realizacji postanowień art. 254 kpa.

Osobą odpowiedzialną za ww. nieprawidłowości jest podinspektor ds. obsługi Biura Rady oraz Dyrektor Wydziału Administracyjnego – Organizacyjnego bezpośrednio nadzorujący ww. pracownika.

Z tabelarycznego zestawienia liczbowego skarg i wniosków za lata 2022-2023, przekazanego przez Radę Miasta w odpowiedzi na analizę przedkontrolną oraz z wyjaśnień Przewodniczącego Rady Miasta, wynika, że w okresie objętym kontrolą organ załatwił łącznie 8 spraw w ww. zakresie, w tym:

- w 2022 r. – 3 wnioski we własnym zakresie; 1 skargę przekazał według właściwości;
- w 2023 r. – 2 skargi i 2 wnioski we własnym zakresie.

Tymczasem analiza dokumentacji przekazanej podczas kontroli wykazała, że 3 sprawy¹⁰ nie stanowiły skarg i wniosków w rozumieniu działu VIII kpa i podlegały odrębnym regulacjom. W związku z powyższym, odstąpiono od oceny terminowości oraz prawidłowości postępowania organu w zakresie ich rozpatrzenia.

[Akta kontroli: poz. 9, 23, 27, 31, 36]

2. Przestrzeganie przez Burmistrza i Radę Miasta procedur rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków wynikających z regulacji działu VIII kpa oraz przepisów rozporządzenia

Zgodnie z art. 223 § 3 kpa, organy państwowe, organy samorządu terytorialnego oraz inne organy samorządowe oraz organy organizacji społecznych rozpatrują oraz załatwiają skargi i wnioski w ramach swojej właściwości. Jeżeli organ, który otrzymał skargę nie jest właściwy do jej rozpatrzenia, obowiązany jest niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni, przekazać ją właściwemu organowi, zawiadamiając o tym skarżącego, albo wskazując mu właściwy organ.

¹⁰ Dot. sprawy znak: BR.0004.4.2022, BR.0004.6.2022, BR.0004.74.2023.

Burmistrz

Analiza dokumentacji przedłożonej do kontroli wykazała, że kontrolowany organ w dziewięciu przypadkach¹¹ prowadził postępowanie wnioskowe w trybie działu VIII rozdział 3 kpa na podstawie błędnie zakwalifikowanych pism wszczynających sprawę, co należy uznać za nieprawidłowość. Przedmiotem pism wszczynających sprawę było: przeprowadzenie konsultacji społecznych w sprawie nadania nazw nowo wybudowanym mostom i rondom w Bartoszycach, wskazanie proponowanych nazw nowo wybudowanym mostom i rondom w Bartoszycach, prośba o wsparcie rzeczowe, prośba o pozwolenie zainstalowania osłony przy stoisku handlowym, wniosek o przystąpienie do zakupu paliwa stałego z przeznaczeniem dla gospodarstw domowych znajdujących się na terenie gminy, wniosek o udostępnienie informacji w zakresie powodów zlikwidowania parku rowerowego, prośba o wsparcie finansowe, prośba o uzasadnienie decyzji odmownej dot. przyznania świadczenia pielęgnacyjnego.

Z wyjaśnień Sekretarza Miasta wynika, że cyt.: „*Pisma zostały zarejestrowane pod numerem 1510, gdyż wszystkie pisma od Mieszkańców, wpływające do Burmistrza są rejestrowane w tym rejestrze. W przypadku skargi, bądź wniosku są one rozpatrywane zgodnie z rozporządzeniem*”.

Odnosząc się do ww. wyjaśnień należy podkreślić, że zgodnie z art. 241 kpa przedmiotem wniosku mogą być w szczególności sprawy ulepszenia organizacji, wzmocnienia praworządności, usprawnienia pracy i zapobiegania nadużyciom, ochrony własności, lepszego zaspokajania potrzeb ludności. W założeniu przedmiotem wniosku jest chęć ulepszenia istniejącego stanu rzeczy, w szczególności w sferze realizacji zadań przez organy administracji publicznej. Ww. przepis zawiera dość ogólnikowy i przykładowy katalog przyczyn stanowiących uzasadnienie wniosków składanych przez obywateli. Z art. 222 kpa wynika wprost, że to organ administracji publicznej dokonuje wstępnej kwalifikacji pism wpływających do urzędu.

Mając na uwadze ww. przepisy oraz przedmiot omawianych wniosków należy stwierdzić, że pisma wszczynające sprawę nie spełniają przesłanek określonych w art. 241 kpa, w szczególności nie zawierają postulatów służących poprawie sposobu funkcjonowania władz publicznych.

¹¹ Dot. spraw z poz. 1/2022, 4/2022, 10/2022, 15/2022, 16/2022, 17/2022, 13/2023, 16/2023, 22/2023.

Osobą odpowiedzialną za ww. nieprawidłowość jest podinspektor ds. administracyjno – biurowych oraz archiwum, a także Dyrektor Wydziału Administracyjnego – Organizacyjnego bezpośrednio nadzorujący ww. pracownika.

Ponieważ przedmiotowe sprawy nie podlegają rozpatrzeniu w trybie określonym w dziale VIII kpa i nie powinny zostać zaewidencjonowane w rejestrze skarg i wniosków zespół kontrolny odstąpił od dalszej ich kontroli.

W przypadku jednej sprawy, tj. sprawy zaewidencjonowanej pod poz. 9/2022 stwierdzono nieprawidłowość w zakresie niesporządzenia protokołu z ustnego przyjęcia skargi zgłoszonej w ramach przyjęć interesantów oraz niezachowania zasady pisemności przy zawiadomieniu wnoszącego o sposobie załatwienia jego skargi. Wizyta interesanta i jego skarga nie zostały również odnotowane w ewidencji przyjęć interesantów.

Sekretarz Miasta złożył pisemne wyjaśnienia, z których wynika, że niesporządzenie protokołu przyjęcia skargi zgłoszonej ustnie wynikało z potrzeby zapewnienia dyskrecji interesantowi podczas spotkania z Zastępcą Burmistrza. Natomiast z uwagi na częste uczestniczenie wnoszącego w dyżurach Burmistrza zdecydowano, że zostanie on ustnie zawiadomiony o sposobie załatwienia skargi.

Należy wskazać, że § 5 rozporządzenia dopuszcza ustne wniesienie skargi i wniosku, przy czym czynność ta powinna zostać udokumentowana w formie protokołu podpisanego przez wnoszącego skargę lub wniosek i przyjmującego zgłoszenie. Dodatkowo dokument ten powinien zawierać obligatoryjne elementy określone w § 6 ust. 2 rozporządzenia, tj. datę przyjęcia skargi lub wniosku, imię, nazwisko (nazwę) i adres zgłaszającego oraz zwięzły opis treści sprawy.

Odnosząc się natomiast do wyjaśnień w zakresie formy zawiadomienia wnoszącego o sposobie załatwienia jego wniosku podkreślić należy, że zawiadomienie musi mieć formę pisemną utrwaloną w postaci papierowej lub elektronicznej w rozumieniu zasady ogólnej pisemności, określonej w art. 14 § 1a kpa. Wynika to z rodzaju elementów zawiadomienia wymienionych w art. 238 § 1 kpa, np. z podpisu.

Zespół kontrolny nie podważa inicjatywy organu do zapewnienia dyskrecji interesantom podczas spotkań z Burmistrzem, jednakże podkreśla obowiązek przestrzegania przepisów regulujących proces rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków wynikających z rozporządzenia i kpa.

Naruszenie § 5 rozporządzenia oraz art. 14 § 1a kpa skutkuje tym, że na podstawie dokumentacji zgromadzonej w aktach sprawy nie można odtworzyć rzeczywistego przebiegu czynności podejmowanych w trakcie rozpoznawania sprawy.

Osobą odpowiedzialną za ww. nieprawidłowość jest Dyrektor Wydziału Administracyjnego – Organizacyjnego jako osoba kierująca wydziałem, do zakresu którego należało sprawowanie nadzoru nad załatwianiem skarg i wniosków na zasadach określonych w rozdziale VI Regulaminu Organizacyjnego.

Naruszenie ogólnej zasady pisemności stwierdzono również w postępowaniu znak: OA.1510.2.2022. W przedmiotowej sprawie strona złożyła skargę na nienależyte wykonywanie zadań przez pracownika Urzędu. W związku z wniesioną skargą Sekretarz Miasta zwrócił się - na podstawie § 9 rozporządzenia - do kierownika Wydziału Finansowego Urzędu z prośbą o ustosunkowanie się do zarzutów stawianych w ww. piśmie. Kontrola wykazała brak w aktach sprawy stanowiska ww. pracownika Urzędu. Jak wynika z wyjaśnień Sekretarza Miasta, kierownik Wydziału Finansowego wraz ze Skarbnikiem Gminy złożyli stosowne wyjaśnienia ustnie Burmistrzowi i Sekretarzowi Miasta. Analiza akt sprawy wykazała, że czynność ta nie została utrwalona w formie pisemnej poprzez np. sporządzenie notatki służbowej. W tym miejscu należy podkreślić, że przedmiotowe wyjaśnienia miały zasadnicze znaczenie przy rozstrzygnięciu skargi, w związku z czym organ dla zapewnienia przejrzystości sposobu załatwienia sprawy powinien powyższy fakt udokumentować w aktach sprawy w formie pisemnej stosownie do art. 14 § 1a kpa.

W omawianym wyżej przypadku kontrola wykazała również, iż odpowiedź na skargę została sformułowana w sposób niejasny, budzący wątpliwość co do istoty rozstrzygnięcia. Burmistrz pismem z 9 marca 2022 r. znak: OA.1510.2.2022 zawiadomił stronę, że zostały podjęte działania mające na celu wykluczenie w przyszłości zachowań, które w ocenie petentów mogłyby być niewłaściwe w zakresie stosowania przepisów kpa bądź dobrych praktyk w administracji przez pracowników Urzędu. Z udzielonej odpowiedzi nie wynikało jednoznacznie, jakie działania zostały podjęte oraz czy skargę uznano za zasadną czy za bezzasadną. Dopiero w oparciu o wyjaśnienia pobrane podczas kontroli ustalono, że omawiany przypadek dotyczy skargi nieuzasadnionej, do której powinien znaleźć zastosowanie art. 238 § 1 kpa (czego w omawianym przypadku nie stwierdzono). Na podstawie ww. przepisu zawiadomienie o sposobie załatwienia sprawy powinno zawierać obligatoryjne elementy takie jak m.in.: wskazanie, w jaki sposób skarga została załatwiona, pouczenie o treści art. 239 § 1 kpa oraz uzasadnienie faktyczne i prawne, gdzie uzasadnienie prawne powinno polegać na wyjaśnieniu podstawy prawnej, wraz z przytoczeniem

kontrolnych podstaw prawnych, natomiast uzasadnienie faktyczne powinno wskazywać w szczególności fakty, które organ uznał za udowodnione, dowody na których się oparł oraz przyczyn. Uzasadnienie jest szczególnie ważne, ponieważ osobie niezadowolonej z odpowiedzi na skargę lub wniosek złożony w trybie działu VIII kpa, nie przysługuje skarga do sądu administracyjnego. Dlatego też wnoszący powinien znać powody nieuwzględnienia jego pisma.

Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, że doszło do naruszenia przepisu art. 238 § 1 kpa, co uznano za uchybienie.

Przyczyn powstania ww. uchybień należy dopatrywać się w niedopatrzaniu pracownika odpowiedzialnego za przygotowanie projektu pisma, jak również w niewłaściwej interpretacji przepisów prawa.

Odpowiedzialność w tym zakresie ponosi ww. pracownik, a także osoba bezpośrednio go nadzorująca w okresie objętym kontrolą.

W powyższym obszarze stwierdzono również inne uchybienia, tj.:

- 1) We wszystkich przypadkach nie przekazano informacji, o których mowa w art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia 2016/679 (RODO), skarżącemu lub wnioskodawcy przy pierwszej czynności skierowanej do tych osób, czym naruszono przepis art. 226a kpa. Nie wskazano również, że informacja w tym zakresie znajduje się np. na stronie internetowej Urzędu.

Z udzielonych wyjaśnień wynika, że cyt.: *„Odnośnie wniosków złożonych bezpośrednio przez mieszkańców miasta Bartoszyce, Administrator zgodę na przetwarzanie danych osobowych, uzyskał bezpośrednio od podatników, podczas realizacji obowiązków podatkowych. Przy wykonywaniu przez Organ wymogów naliczania wymiaru podatków i opłat lokalnych, czynności meldunkowych. Dodatkowo klauzule informacyjne umieszczone są dla petenta na pulpitych ogólnodostępnych. Do wniosków, które były spoza miasta przesyłana była klauzula informacyjna.”*

Odnosząc się do cytowanych wyżej wyjaśnień podkreślić należy, że zgodnie z motywem 60 preambuły RODO przedmiotowy obowiązek informacyjny ma za zadanie poinformowanie osoby, której dane są przetwarzane o fakcie przetwarzania jej danych oraz o celach takiego przetwarzania. Jak wskazano w ww. wyjaśnieniach celem przetwarzania danych osobowych były obowiązki podatkowe oraz meldunkowe organu. W przypadku gdy administrator chce przetwarzać w innych celach, niż te o których poinformował osobę, musi ponownie wykonać wobec tej osoby obowiązek informacyjny, czego w omawianej sprawie nie stwierdzono.

Mając na uwadze powyższe oraz to, że nie przedstawiono żadnego dowodu na wywiązanie się Burmistrza z obowiązku informacyjnego względem mieszkańców spoza miasta złożone przez Sekretarza Miasta wyjaśnienia nie zostały uwzględnione, a ich treść, wskazująca na błędną interpretację prawa, uznana została za przyczynę wystąpienia omawianego uchybienia.

Powyższe uchybienie skutkuje naruszeniem dyspozycji art. 226a kpa.

Przyczyną powstania ww. uchybienia było niedopatrzenie pracownika odpowiedzialnego za przygotowanie projektu pisma. Odpowiedzialność w tym zakresie ponosi ww. pracownik, a także osoba bezpośrednio go nadzorująca w okresie objętym kontrolą.

2) W 6 przypadkach¹² w zawiadomieniu o sposobie załatwienia skargi uznanej za nieuzasadnioną nie zawarto pouczenie o treści art. 239 § 1 kpa. Stanowi to naruszenie art. 238 § 1 kpa (zdanie drugie), zgodnie z którym zawiadomienie o odmownym załatwianiu skargi powinno zawierać ponadto uzasadnienie faktyczne i prawne oraz pouczenie o treści art. 239 kpa.

Z wyjaśnień udzielonych przez Sekretarza Miasta wynika, że cyt.: „(...) wnoszący zostali poinformowani o stanowisku i zostały im wyjaśnione procedury dot. rozstrzygnięcia spraw, które ich dotyczyły. Organ zobowiązuje się do umieszczania pouczenia z art. 239 kpa”.

Ww. uchybienie skutkuje tym, że organ administracji publicznej nie zapewnił stronie pełnej informacji o sposobie postępowania organu z ponownie wniesioną skargą, która została uznana już za bezzasadną.

Należy podkreślić, że zgodnie z art. 9 kpa (zdanie drugie) organy czuwają nad tym, aby strony i inne osoby uczestniczące w postępowaniu nie poniosły szkody z powodu niezajomości prawa, i w tym celu udzielają im niezbędnych wyjaśnień i wskazówek. Organ ma obowiązek informować stronę o uprawnieniach i obowiązkach wynikających z przepisów prawa, których realizacja będzie miała wpływ na wynik sprawy.

Przyczyną powstania ww. uchybienia było niedopatrzenie pracownika odpowiedzialnego za przygotowanie projektu pisma.

Odpowiedzialność w tym zakresie ponosi ww. pracownik, a także osoba bezpośrednio go nadzorująca w okresie objętym kontrolą.

¹² Dot. sprawy z poz. 2/2022, 7/2022, 12/2022, 13/2022, 7/2023, 10/2023.

- 3) W przypadku sprawy zaewidencjonowanej w rejestrze skarg i wniosków pod poz. 1/2023 wezwano wnoszącego – w trybie art. 64 § 2 kpa – do uzupełnienia przez stronę własnoręcznego podpisu pod wnioskiem, czym naruszono § 8 ust. 1 i 2 rozporządzenia.

W wyjaśnieniach Sekretarz Miasta podał, że cyt.: *„Wezwano wnioskodawcę w trybie art. 64 § 2 do uzupełnienia wniosku o brakujący podpis, gdyż zgodnie z wspomnianym art. podanie zawierało braki formalne – brak podpisu wnoszącego podanie (...)”*.

Odnosząc się do ww. wyjaśnień należy zauważyć, że ustawodawca w § 8 ust. 1 rozporządzenia określił niezbędne elementy formalne wniosku, do których należy zaliczyć imię i nazwisko (nazwę), adres wnoszącego oraz jej przedmiot. Ustęp 2 ww. paragrafu nakazuje wezwanie skarżącego lub wnoszącego do złożenia wyjaśnienia lub uzupełnienia skargi lub wniosku, tylko i wyłącznie w sytuacji, gdy skarga lub wniosek nie określają w sposób jednoznaczny ich przedmiotu. Nie dotyczy to sytuacji, gdy skarga lub wniosek nie zostały podpisane przez stronę. Zastosowanie zatem w przedmiotowej sprawie wezwania w trybie art. 64 kpa jest w ocenie zespołu kontrolującego – naruszeniem przepisów kpa i rozporządzenia.

Przyczyną powstania ww. uchybienia było niedopatrzenie pracownika odpowiedzialnego za przygotowanie projektu pisma.

Odpowiedzialność w tym zakresie ponosi ww. pracownik, a także osoba bezpośrednio go nadzorująca w okresie objętym kontrolą.

- 4) We wszystkich przypadkach odpowiedzi do skarżących / wnoszących nie zawierały podstawy prawnej upoważniającej organ do udzielenia odpowiedzi na skargę / wniosek.

Powyższe uchybienie stoi w sprzeczności z ogólną zasadą informowania stron, opisaną w art. 9 kpa.

Odpowiedzialność w tym zakresie ponosi pracownik, a także osoba bezpośrednio go nadzorująca w okresie objętym kontrolą.

[Akta kontroli: poz. 21, 22, 26, 34, 43]

Rada Miasta

Analiza spraw objętych kontrolą wykazała, że w przypadku trzech spraw Rada Miasta nie podjęła stosownej uchwały w sprawie, co uznano za nieprawidłowość, tj.:

a) W przypadku sprawy znak: BR.0004.75.2023 wnoszący pismem z 20 grudnia 2023 r. złożył skargę na bezczynność Burmistrza w sprawie uszkodzonego chodnika przy ul. Kętrzyńskiej 20 w Bartoszych. Rada Miasta nie podjęła w tej sprawie wiążącego rozstrzygnięcia (uchwały). Odpowiedzi stronie - po uzgodnieniu z Przewodniczącym Rady Miasta - udzielił Sekretarz Miasta pismem z 29 grudnia 2023 r. znak: BR.0004.75.2023.

Mimo prośby ze strony zespołu kontrolującego, Przewodniczący Rady Miasta w udzielonych wyjaśnieniach nie podał przyczyny niepodjęcia rozstrzygnięcia.

b) W przypadku sprawy znak: BR.0004.22.2022 skarga została przekazana Radzie Miasta w trybie art. 231 kpa przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Olsztynie. Przeprowadzone przez Komisję Skarg, Wniosków i Petycji postępowanie wyjaśniające wykazało, że skarga powinna zostać rozpatrzona przez inny organ. Przewodnicząca ww. komisji o powyższym fakcie poinformowała SKO w Olsztynie oraz skarżącego pismem z 28 kwietnia 2022 r.

Należy podkreślić, że Komisja Skarg, Wniosków i Petycji nie jest organem w rozumieniu przepisów kpa. W niniejszej sprawie, zgodnie ze Statutem Komisja Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miasta powinna przeprowadzić postępowanie wyjaśniające i przedstawić swoje stanowisko radzie. Natomiast Rada Miasta powinna podjąć w niniejszej sprawie stosowną uchwałę, której wykonanie powinna powierzyć przewodniczącemu rady miasta.

c) W przypadku sprawy znak: BR.0004.13.2023 strona 14 marca 2023 r. złożyła do Rady Miasta pismo zatytułowane „Zażalenie na odpowiedź Burmistrza Miasta Bartoszyce w sprawie cen biletów za miejsca handlowego na targowisku "Mój Rynek". Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego przez Komisję Skarg, Wniosków i Petycji, Przewodniczący Rady Miasta 27 kwietnia 2023 r. podjął stanowisko w sprawie, które następnie pismem z 4 maja 2023 r. przekazał stronie.

Z wyjaśnień Przewodniczącego Rady Miasta wynika, że cyt.: „Komisja Skarg, Wniosków i Petycji nie zdefiniowała czy jest to skarga czy wniosek, gdyż autorka określiła i zacytowała pismo jako „zażalenie na odpowiedź Burmistrza” – tym samym Komisja rekomendowała Radzie Miasta udzielenie odpowiedzi na pismo dopuszczalną w statucie formę czyli stanowisko (...).”

Odnosząc się do ww. wyjaśnień należy wskazać, że zgodnie z art. 222 kpa o tym czy pismo jest skargą decyduje treść pisma, a nie jego forma zewnętrzna, a więc na organie ciąży obowiązek dokonania wstępnej kwalifikacji pisma. Jeżeli organ na podstawie treści pisma nie

jest w stanie ustalić należycie jego przedmiotu, powinien wezwać wnoszącego skargę lub wnioszek - w trybie § 8 ust. 2 rozporządzenia - do złożenia, w terminie siedmiu dni od dnia otrzymania wezwania, wyjaśnienia lub uzupełnienia, z pouczeniem, że nieusunięcie tych braków spowoduje pozostawienie skargi lub wniosku bez rozpoznania. W treści wezwania organ powinien przedstawić skarżącemu / wnioskodawcy swoje wątpliwości co do kwalifikacji pisma, w tym jakie dostrzega możliwości jego alternatywnego odczytania.

Ponadto podkreślenia wymaga fakt, że zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym rada gminy obraduje na sesjach, czyli wspólnych posiedzeniach ogółu radnych danej rady, poświęconych przeprowadzeniu obrad nad określonymi zadaniami i podjęciu w tych sprawach wiążących rozstrzygnięć (tj. uchwał). Oznacza to, że Rada Miasta powinna podjąć w niniejszej sprawie stosowną uchwałę, która powinna czynić zadość art. 238 § 1 kpa. Natomiast odpowiedź do skarżącego przygotowuje i podpisuje z upoważnienia rady jej przewodniczący.

Nieprawidłowość z pkt a) wywołała skutek w postaci złożenia przez wnoszącego skargi do Wojewody Warmińsko-Mazurskiego na bezczynność Rady Miasta w sprawie naprawy chodnika przy ul. Kętrzyńskiej 20 w Bartoszycach. Nieprawidłowości z pkt b) i c) skutkują naruszeniem przepisów przytoczonych w ww. punktach.

Przyczyn powstania ww. nieprawidłowości należy dopatrywać się w niewłaściwej interpretacji przepisów prawa.

Odpowiedzialność w tym zakresie ponosi Rada Miasta.

W powyższym obszarze stwierdzono również następujące uchybienia:

1) W sprawie znak: BR.0004.6.2023 mimo, że organ uznał bezzasadność zarzutów skargi, zawiadomienie o sposobie załatwienia skargi nie zawierało pouczenia o treści art. 239 kpa.

Mimo prośby ze strony zespołu kontrolującego, Przewodniczący Rady Miasta w udzielonych wyjaśnieniach nie podał przyczyny zaniechania obowiązku wynikającego z art. 238 § 1 kpa. Powyższe skutkuje naruszeniem dyspozycji wynikających z ww. artykułu.

2) We wszystkich przypadkach nie przekazano informacji, o których mowa w art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia 2016/679, skarżącemu lub wnioskodawcy przy pierwszej czynności skierowanej do tych osób, czym naruszono przepisu art. 226a kpa. Nie wskazano również, że informacja w tym zakresie znajduje się np. na stronie internetowej Urzędu.

Stanowisko zespołu kontrolnego w zakresie wyżej wskazanego zarzutu zostało przedstawione w pkt 2.1 niniejszego dokumentu.

3) W sprawie znak: BR.0004.2.2022 zawiadomienia wnoszącego o sposobie załatwienia jego wniosku dokonał inny organ. W powyższym przypadku Rada Miasta podjęła uchwałę Nr XLVII/298/2022 z 27 stycznia 2022 r. w sprawie uznania wniosku jako niezastługującego na uwzględnienie, która została przekazana stronie przez Zastępcę Burmistrza pismem z 3 lutego 2022 r. znak: OA.1510.28.2021.

W udzielonych wyjaśnieniach Przewodniczący Rady Miasta nie podał przyczyn niezastosowania się do postanowień art. 244 § 2 kpa, który stanowi, że o sposobie załatwienia wniosku zawiadamia się równocześnie wnioskodawcę. Kontrolowany organ, wskazał jedynie, że opisane powyżej przypadki cyt.: „(...) należy traktować incydentalnie jako czynność techniczną. Regułą pozostaje, iż zawiadomienia strony o sposobie załatwienia wniosku, skargi lub petycji podpisuje Przewodniczący Rady Miasta.”

Faktem jest, że zawiadomienie o sposobie załatwienia wniosku stanowi czynność faktyczną, materialno-techniczną, która kończy postępowanie skargowo – wnioskowe. Jednakże podkreślić należy, że w świetle cytowanego powyżej przepisu to na organie rozpatrującym sprawę spoczywa obowiązek zawiadomienia wnoszącego o sposobie jej załatwienia.

Ww. uchybienie może powodować potencjalny skutek w postaci wprowadzenia strony w błąd co do organu właściwego w sprawie.

4) W ww. sprawie, tj. w sprawie znak: BR.0004.2.2022 stwierdzono również, że w uchwale rozstrzygającej wniosek powołano niewłaściwą podstawę prawną, tj. art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach, który stanowi, że petycja złożona do organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego jest rozpatrywana przez ten organ.

Powyższe należy zakwalifikować do kategorii uchybienia niemającego wpływu na ocenę działalności organu w kontrolowanym zakresie.

Przyczyn powstania ww. uchybień należy dopatrywać się w braku dokładności w sporządzaniu projektu uchwał, jak również w niewłaściwej interpretacji przepisów prawa.

Odpowiedzialność za stwierdzone w powyższym obszarze uchybienia ponosi Rada Miasta.

[Akta kontroli: poz. 23, 27, 36, 43]

3. Terminowość rozpatrywania oraz przekazywania skarg i wniosków zgodnie z właściwością.

W myśl przepisu art. 237 § 1 kpa w związku z art. 244 § 1 kpa, organ właściwy do załatwienia skargi / wniosku powinien załatwić skargę / wniosek bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w ciągu miesiąca. Zgodnie z odesłaniem zawartym w art. 237 § 4 kpa, w razie niezakończono skargi w terminie miesiąca od jej wpływu do organu właściwego, stosuje się przepisy art. 36-38 kpa. Przywołany art. 36 kpa mówi o konieczności zawiadomienia o każdym przypadku niezakończono sprawy w terminie, wraz z podaniem przyczyn zaistniałej zwłoki

i pouczeniem o prawie złożenia ponaglenia, a także wskazania nowego terminu załatwienia sprawy. Stosownie do art. 245 kpa, w razie niemożności załatwienia wniosku w terminie określonym w art. 244 właściwy organ obowiązany jest w tym terminie zawiadomić wnioskodawcę o czynnościach podjętych w celu rozpatrzenia wniosku oraz o przewidywanym terminie załatwienia wniosku

Burmistrz

W wyniku przeprowadzonej kontroli, ustalono, że wszystkie skontrolowane skargi i wnioski załatwiono w terminach ustawowych, tj. zgodnie z treścią art. 237 § 1 kpa oraz art. 244 § 1 kpa. W żadnym przypadku nie przedłużano – stosownie do treści art. 245 kpa / art. 36 § 1 kpa w związku z art. 237 § 4 kpa – terminu ich załatwiania, mieszcząc się w terminie miesięcznym.

[Akta kontroli: poz. 21, 43]

Rada Miasta

W przypadku Rady Miasta, weryfikacji przestrzegania terminowości rozpatrywania i załatwianych skarg oraz wniosków, dokonano na podstawie 5 spraw, spośród których 4 zostały rozpatrzone we własnym zakresie, a 1 przekazano do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Olsztynie.

W ramach postępowania skargowego znak: BR.0004.6.2023 ustalono, że 2 lutego 2023 r. do Rady Miasta wpłynęła skarga przekazana w trybie art. 231 kpa przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Olsztynie. Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego Komisja Skarg Wniosków i Petycji uznała skargę za bezzasadną i opracowała projekt uchwały w sprawie. Rada Miasta podczas sesji z 2 marca 2023 r. podjęła uchwałę Nr LXIV/404/2023 w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Burmistrza Miasta Bartoszyce. Pismo z uchwałą dot.

Strona 20 z 24

sposobu załatwienia skargi datowane jest na 6 marca 2023 r., a więc 4 dni po upływie miesięcznego terminu na załatwienie sprawy. Mając na uwadze przepisy regulujące terminowość postępowania skargowego oraz fakt, że datą ostatecznego załatwienia skargi jest data wysłania odpowiedzi, nie zaś data podjęcia uchwały, należy stwierdzić, że w toku omawianego postępowania doszło do naruszenia terminu na załatwienie sprawy liczonego w sposób określony w art. 237 § 1 kpa.

Czynności kontrolne wykazały ponadto, że w postępowaniu znak: BR.0004.22.2022 Rada Miasta nie dotrzymała ustawowego terminu na poinformowanie skarżącego o organie właściwym w sprawie, co zgodnie z brzmieniem art. 231 § 1 kpa powinno nastąpić niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni liczonych od daty wpływu skargi do organu. Jak wynika z akt postępowania, przedmiotowa skarga 6 kwietnia 2022 r. została przekazana Radzie Miasta w trybie art. 231 kpa przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Olsztynie. Termin 7 dni upływał zatem 13 kwietnia 2022 r., zaś pismo informujące skarżącego o organie właściwym w sprawie datowane jest na 28 kwietnia 2022 r. W omawianej sprawie niewłaściwość organu nie była oczywista „na pierwszy rzut oka” po wstępnej analizie skargi. Dopiero uzyskane w trakcie czynności wyjaśniających stanowisko Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bartoszykach wykazało, że skarga powinna zostać rozpatrzona przez inny organ. Powyższe stanowi przyczynę naruszenia terminu na załatwienie sprawy liczonego w sposób określony w art. 231 § 1 kpa.

Naruszenia przepisów kpa, tj. art. 237 § 1 oraz art. 231 § 1 - w przypadku wyżej opisanych sprawach - uznano za nieprawidłowość, które nie wywołały negatywnych skutków dla wnoszących.

Odpowiedzialność za nie ponosi Rada Miasta.

W pozostałych przypadkach skontrolowanych spraw ustalono, że w 2 przypadkach załatwienie sprawy nastąpiło w ustawowych terminach, tj. w przypadku skargi znak: BR.0004.75.2023 w terminie zgodnym z dyspozycją art. 237 § 1 kpa, a w przypadku wniosku znak: BR.0004.2.2022 w terminie wskazanym przepisem art. 244 kpa.

Dalsza analiza akt spraw przedłożonych do kontroli wykazała, że w ramach postępowania znak: BR.0004.13.2023 organ wysłał do strony pismo informujące o braku możliwości rozpatrzenia skargi w ustawowym terminie, jednakże pismo to nie zawierało wszystkich elementów określonych w art. 36 § 1 kpa, tj. brakowało przyczyny zwłoki oraz pouczenia o prawie do wniesienia ponaglenia. W ww. piśmie nie wyznaczono również nowego terminu,

tj. daty dziennej ostatecznego załatwienia sprawy, poinformowano tylko, że projekt odpowiedzi opracowany przez Komisję Skarg, Wniosków i Petycji będzie procedowany na najbliższej sesji Rady Miasta.

Z wyjaśnień Przewodniczącego Rady Miasta wynika, że: „(...) Wypełnienie w zawiadomieniu wszystkich elementów (...) było w tym konkretnym przypadku o tyle utrudnione, gdyż w momencie jego wysłania sprawa była procedowana na poziomie Komisji.”

Odnosząc się do ww. wyjaśnień należy wskazać, że organ nie powinien mieć trudności we wskazaniu stronie przyczyn opóźnień oraz prawa do wniesienia ponaglenia, z uwagi na to, że były to informacje znane organowi. Jeżeli natomiast w momencie skierowania do strony informacji dotyczącej niezakończono jej sprawy w ustawowym terminie nie był jeszcze znany termin najbliższej sesji Rady Miasta, organ powinien poinformować stronę o maksymalnym terminie przyjętym na załatwienie sprawy, czyli takim w którym sesja musi się odbyć, zgodnie z przepisem art. 20 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym.

Brak w przedmiotowym piśmie wskazanych powyżej danych oceniono w kategorii nieprawidłowości skutkującej tym, że organ administracji publicznej nie zapewnił stronie pełnej informacji o przysługujących jej prawach.

Odpowiedzialność za ww. nieprawidłowość ponosi Rada Miasta.

Z uwagi na nieprecyzyjne określenie - przez organ w ww. sprawie - terminu rozpatrzenia sprawy wskazanego zgodnie z art. 36 § 1 kpa zespół kontrolny nie mógł dokonać oceny w zakresie terminowości załatwienia skargi.

[Akta kontroli: poz. 23, 27, 36, 43]

Do ustaleń kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i oceny wnoszę o:

1. Wyznaczenie przez Radę Miasta – zgodnie z § 3 ust. 1 rozporządzenia – komórki organizacyjnej lub osoby/osób odpowiedzialnych za koordynowanie spraw w zakresie rozpatrywania skarg i wniosków oraz wyznaczenie osoby nadzorującej proces załatwiania skarg i wniosków.
2. Wyznaczanie przez Burmistrza i Radę Miasta dni i godzin przyjęć obywateli w sprawach skarg i wniosków, zgodnie z przepisem art. 253 § 3 kpa, ze szczególnym uwzględnieniem wymogu, aby przynajmniej raz w tygodniu przyjęcia odbywały się w ustalonym dniu po godzinach pracy Urzędu.

3. Wywieszenie w widocznym miejscu w siedzibie Urzędu, informacji nt. dni i godzin przyjęć przez Przewodniczącego Rady Miasta w sprawach skarg i wniosków, zgodnie z przepisem art. 253 § 4 kpa oraz informacji, o której mowa w § 3 pkt 2 rozporządzenia, dotyczącej wskazania odpowiedniej komórki organizacyjnej lub wyznaczonych pracowników przyjmujących oraz rozpatrujących skargi wpływające do Burmistrza.
4. Upublicznienie w Biuletynie Informacji Publicznej prowadzonym przez Urząd informacji nt. dni i godzin przyjęć przez Burmistrza i Przewodniczącego Rady Miasta w sprawach skarg i wniosków.
5. Założenie rejestru skarg i wniosków wpływających do Rady Miasta, zgodnie z art. 254 kpa i jrwa.
6. Prowadzenie przez Burmistrza rejestru skarg i wniosków oraz dokumentacji z tego zakresu w sposób ułatwiający kontrolę przebiegu i terminów załatwiania skarg / wniosków, do czego obliguje art. 254 kpa, poprzez zapewnienie, aby zapisy ewidencji odzwierciedlały rzeczywistą ilość rozpatrywanych skarg i wniosków, a także stan faktyczny wynikający z akt postępowań skargowo-wnioskowych.
7. Prawidłowe kwalifikowanie pism ze względu na ich przedmiot, zgodnie z treścią art. 222, 227 i 241 kpa.
8. Stosowanie właściwych symboli klasyfikacyjnych z jrwa, tj. 1510 – dla skarg i wniosków załatwianych bezpośrednio (w tym na jednostki podległe) lub 1511 – dla skarg i wniosków przekazywanych do załatwienia według właściwości.
9. Zamieszczanie - w pierwszych pismach kierowanych do skarżących lub wnioskodawców - klauzuli informacyjnej dot. przetwarzania danych osobowych, zgodnie z dyspozycją zawartą w art. 226a kpa.
10. Rozstrzygnięcie skarg i wniosków zgodnie z właściwością organów określoną w art. 229 kpa.
11. Każdorazowe sporządzanie protokołu z ustnego przyjęcia skargi zgłoszonej w ramach przyjęć interesantów przez Burmistrza, zawierającego obligatoryjne elementy określone w § 6 ust. 2 rozporządzenia.
12. Zachowanie ogólnej zasady pisemności, określonej w art. 14 § 1a kpa, w postępowaniach skargowo-wnioskowych prowadzonych przez Burmistrza.
13. Zaprzestanie przez Burmistrza wzywania wnoszącego – w trybie art. 64 § 2 kpa – do uzupełnienia przez stronę własnoręcznego podpisu pod wnioskiem.
14. Zawieranie w formie uchwały stanowisk Rady Miasta dotyczących skarg i wniosków załatwianych we własnym zakresie jak i przekazywanych zgodnie z właściwością.
15. Powoływanie w podstawie prawnej uchwały rozstrzygającej wniosek właściwej podstawy prawnej.
16. Rozpatrywanie przez Radę Miasta skarg w ustawowym terminie, a w przypadku

Strona **23** z **24**

niezałatwienia sprawy w ciągu miesiąca – zawiadamianie skarżącego o powyższym fakcie, podając przyczyny zwłoki, wskazując nowy termin załatwienia sprawy (data dzienna) oraz pouczając o prawie do wniesienia ponaglenia – zgodnie z postanowieniem art. 36 § 1 kpa.

17. Przekazywanie przez Radę Miasta skarg według właściwości z zachowaniem terminu określonego w art. 231 § 1 kpa, informując skarżącego o fakcie przekazania sprawy

18. Formułowanie odpowiedzi na skargę w sposób jasny, niebudzący wątpliwości co do istoty rozstrzygnięcia, poprzez w szczególności jednoznaczne wskazanie w zawiadomieniu

o sposobie załatwienia skargi jakie działania zostały podjęte przez organ oraz czy skargę uznano za zasadną czy za bezzasadną. Zawiadomienie o sposobie załatwienia skarg i wniosków – zgodnie z treścią art. 9 kpa – powinno zawierać podstawę prawną (tj. art. 237 § 3 kpa lub art. 244 § 2 kpa), wskazywać – stosownie do dyspozycji art. 238 § 1 zdanie pierwsze kpa - w jaki sposób skarga / wniosek zostały załatwione, a przypadku skarg uznanych za nieuzasadnione – zgodnie z art. 238 § 1 zdanie drugie kpa – powinno również zawierać uzasadnienie faktyczne i prawne oraz pouczenia o treści art. 239 kpa.

Proszę Pana Burmistrza i Radę Miasta o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień oraz o poinformowanie Wojewody Warmińsko – Mazurskiego w terminie 20 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Radosław Król
(podpisano podpisem elektronicznym)